

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 1999, s. 445. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt03-shoot-idm139686918879408/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

Han forekom sig som en ung Ægtemand, men ulige lykkeligere end denne; thi ham overgives Bruden ufri, han har «kjøbt hende for et Ægteskab», han veed kun lidet af, hvad den kjæmpende, frie og tilsidst beseirede Kvindelighed er. Det var Hengivelsen, Erobringen, en menneskelig Sjæls Selvovergivelse til ham, der bestandig forekom ham saa vidunderlig! Det var, at han var bleven Eier af Nogen! Og hele denne forunderlige Lykke var Noget, som Tilværelsen skyldte ham, han havde kun taget sin Ret!

Hvor maatte han i Grunden trække paa Smilebaandet ad de Andre, der altid *talte* om lignende Erobring, og for hvem Saadant var et Ideal, hvormed de kryddrede Virkeligheden, ligesom Irlænderne kryddre deres Kartoffel ved at række den op imod en under Loftet oplængt Sild. I Sammenligning med dem var han som en af Berangers Studenter, et af hine ideale unge Mennesker, der ere bestemte til at bringe Videnskaben ny Livskraft eller straal i Poesien eller i Spidsen for en Bataillon, en Hær, hævne Waterlooslaget, og som ledsages paa Vei til Udødeligheden af en yndig Lisette, der beskedent forlader dem, idet Berømmelsens Dagslys falder paa dem – dog, saa langt gik hans Tanker ikke; der er det Lykkelige ved et farverigt Liv, at Horisonten ikke er vid; man hviler i Øieblikket og seer hverken frem eller tilbage.

De vare langt mere for hinanden nu end før, men paa en anden Maade. Det var, som om de ved at afbryde en Bro mellem sig og Menneskene havde opnaaet en større gjensidig Inderlighed; Ordene havde en ganske anden Klang, de optog hinandens Tanker med Hjerte og Sjæl – og trængte vel meer end før til at høre hinanden tale. Men Samtalerne vare umærkelig bleven meget forandrede. Naar noget Idealt blev omtalt, laa det langt mere udenfor Verden, fjernt fra det virkelige Liv, uden bestemt Indflydelse derpaa – som en Stjerne. Og paa Bunden af deslige Samtaler laa ofte noget Vildt.

Skjæbnen eller Guderne, hvem han priste for sin Lykke, gave Held, sendte dem mangfoldige Leiligheder til at være sammen, eller de forstode nu bedre end før at opdage og benytte Leiligheden. Undertiden syntes Gudernes Velvilje næsten haandgribelig. Pauline kunde være borte fra sit Hjem den halve Storebededag, og see! et Par Dage før kom en tidlig Vaar. Om Morgenen var det endnu Regnveir; men da de desuagtet vovede dem ud i lukket Vogn og

kom til Skoven, blev det pludselig klart og varmt, og de kunde spadsere gennem Dyrehaven, kunde see de frembrydende lysegrønne Blade paa Buske og Træer, finde Violer, og Alt dette uden at møde andre levende Væsener end de brune Dyr, der snart stode stille i ringe Afstand og betragtede dem nysgjerrig med de store Øine, snart kaade eller forfærdede som Børn sprang afsted, saa det rullede i Skoven.

Medens de gik igennem Skoven, fortalte han hende tilfældigvis om det Menneske, der vilde skjære sit Navn i et Træ og kom til at saare Dryaden, saa at der flød Blod. Der behøvedes ikke meget mere for at gøre Skoven til en fortryllet Lund ogsaa for hende; men hun betragtede den som fortryllet af Væsener, der stode under hans Befaling, hendes Phantasi levede af hans, og hun fulgte ham gennem Skoven med mere Hengivelse, end om han havde været en Fyrste og viist hende Alt dette som sin jordiske Eiendom.

Og da de senere sad hyggelig sammen ved Maaltidet, medens Solen skinnede og Fuglene pippede, lød pludselig i ringe Afstand Musik af blæsende Instrumenter. Da favnede han hende henrykt og udbrod: Alt hvad der er forkyndt gaaer i Opfyldelse:

«Aber ich, ich hab' erworben
Dich und Alles, Schloss und Leut,
Pauken und Drommeten huld'gen
Meiner jungen Herrlichkeit.»

Han faldt det ikke ind at spørge, hvorfra Musiken var kommen; men Pauline vilde vide det, og det blev da sagt dem, at der var Stads inde paa et Landsted, som tilhørte Grosserer Sander. Han havde ladet det ombygge, og det blev idag paa den unge Frues, Fru Halds Fødselsdag, indviet; derfor var Musiken kommen ud, og der var stort Selskab. Den snaksomme Værtinde, der syntes godt om de to unge Folk, tilføiede adskillige andre Meddelelser om Familien. Grosserer Sander, sagde hun, havde ellers i mange Aar været en stille og indgetogen Mand; men han var bleven ung og lystig lige fra det, at den unge Frue befandt sig i velsignede Omstændigheder. Saa havde han kjøbt Landsted og bygget, og holdt